

JURY RAPPORT GRAND SEIGNEUR 2010

In 1984 is de modeprijs Grand Seigneur voor 't eerst toegekend, aan Cecile Kanteman, de eerste modemarketingdeskundige in Nederland. Na Cecile Kanteman viel de eer te beurt aan tweeëntwintig personen of bedrijven van uiteenlopende aard en professie.

MODINT, de brancheorganisatie voor fabrikanten, importeurs, agenten en groothandelaren van (sport)kleding, modeaccessoires, tapijt en (interieur)textiel looft deze onderscheiding uit.

De jury – bestaande uit Han Bekke, voorzitter, Jan Berger, Louki Boin, John de Greef en Liesbeth in't Hout – heeft de Grand Seigneur 2010 geselecteerd volgens de voor deze prijs geldende strenge criteria uit:

Personen of bedrijven in Nederland die meerdere jaren achtereen middels hun professie, specialiteit, visie of product hebben bijgedragen aan het modebewust maken van het publiek in ons land.

De tweeëntwintig personen of bedrijven die tot nu toe met de Grand Seigneur werden bekroond waren ontwerper, modemaker, modemarketeer, fabrikant, detaillist, trendwatcher, stylist, redacteur, journalist of illustrator.

Nog nooit echter werd het meest zichtbare en meest toegankelijke medium dat het publiek modebewust maakt bekroond: de modefotografie. Terwijl Nederland sinds jaar en dag een rijke tijdschriftencultuur kent met fotografie van hoog artistiek niveau.

Hoog tijd dus om deze discipline, die mode aan een groot publiek visualiseert te bekronen. En dan maar meteen op het hoogste niveau:

De jury kent de Grand Seigneur 2010 unaniem, en met grote bewondering, toe aan het fotografen-kunstenarsduo Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin.

Al twintig jaar daagt dit duo de kijker uit de tijdgeest van de mode te begrijpen. Met hun onorthodoxe, redactionele fotoreportages in de internationale modebladen als de Franse,

Amerikaanse en Japanse Vogue, Harper's Bazaar, W Magazine en The New York Times Magazine. En met hun gezichtsbepalende, commerciële fotografie voor advertentiecampaagnes van wereldmodemerken als Yves Saint Laurent, Louis Vuitton, Balenciaga, Gucci, Yohji Yamamoto, Lanvin Homme, Dior Homme en Viktor & Rolf. Daarmee geven zij elk jaar hun visie en stijl aan een groot aantal pagina's van de smaakmakende tijdschriften, en inspireren zij miljoenen mensen die van mode houden. (Of die er door hun foto's wellicht in geïnteresseerd raken!)

Je herkent de hyperrealistische foto's van Inez en Vinoodh meestal aan een opvallende houding van de handen van hun modellen. Ze hebben de armen vaak min of meer geheven. De hoekige poses van hun lichaam zijn niet alleen verleidelijk, ze zorgen voor een fraai lijnenspel in de grafische compositie van de foto.

Van Lamsweerde en Matadin stellen zich niet tevreden met het schieten van mooie beelden van liefvallige supermodellen, op ideale lokaties, in top outfits. Zeker, op het eerste gezicht zijn hun foto's van perfecte kwaliteit, haarscherp, de kleding is heel duidelijk te zien. Of 't nu om een jeansshortje op een motor gaat of een haute couture avondjurk. Hun visie is bijna klassiek.

Maar in elke foto verstoppen Inez en Vinoodh een draai, een extra laag, een boodschap of een ontregelend detail, waardoor je langer naar de foto kijkt dan naar zomaar een modefoto.

En wat zijn die beelden vaak provocerend direct en cynisch! Ze treffen je recht in je gezicht. Ze prikkelen de zinnen, trekken aan, maar weren tegelijk af, bewaren een zekere distantie tot de kijker. Wat betekent die intense blik in de ogen van dat meisje, minachting of argwaan? En die half open mond, is dat verleiding of een teken van opwindings? Een vrouw loopt in een korenveld, naakt onder een halfopen jas, met een uitdrukking van: durf eens! Een beauty zit chique in de krul, de make-up en de kleren in een luxueus Amerikaans appartement of een Parijse hotelkamer.

Maar waarom kijkt ze zo verveeld? En wat doet die vrouw in die rode avondjurk van Valentino met een Dalmatiër op haar schouder? Op een gigantisch billboard in de Leidsestraat hing eens een foto van een blonde vrouw in haute couture die de vloer likt!

Allemaal bloedmooie, maar vooral koelbloedige vrouwen.

Inez besteedt heel veel aandacht aan de modellen voor de lens om ze zo ver te krijgen dat ze zoveel mogelijk van hun innerlijk laten zien. Volgens haar is elke foto in wezen een zelfportret. *'Projectie,*

daar komt het op neer', verklaarde zij in een van de zeldzame interviews. 'Als ik een model fotografeer wil ik iets van mezelf terugkrijgen. Er is altijd wel iets in een ander waarvan je denkt: zo zou ik willen zijn.'

Wat is het unieke dat Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin onderscheidt van andere modedefotografen? Ten eerste: naast hun modedefotografie produceren zij ook vrije kunst. Ten tweede: beide zijn opgegroeid met mode. En ten derde: zij leven en werken in alles samen, als een tandem. Perfecte symbiose, de basis voor hun succes van hier tot Tokio.

Inez van Lamsweerde (Amsterdam, 1963) groeide als dochter van een moderedactrice op met deVogue en ging als peuter al mee naar modeshows. Zij studeerde aanvankelijk mode, maar stapte over op fotografie.

Vinoodh Matadin (Amsterdam, 1961) kreeg van zijn vader, die kleermaker was, het modevak in de genen en studeerde modeontwerpen. Hij startte zijn eigen label, Lawina, en vroeg Inez, toen nog studente aan de Rietveld Academie, zijn collectie te fotograferen en als mannequin in zijn modeshow te lopen. Nadat zij zes jaar een werkrelatie hadden, werden zij verliefd. Vinoodh gaf zijn modemerk op en trok met Inez in 1992 een jaar naar New York, waar zij een verblijf aan het P.S.I Contemporary Art Center had verworven. Een agent van modedefotografen gaf hen de raad: *'Ga terug naar Amsterdam, zorg dat je eerst een ster wordt in Europa en kom dan terug naar New York.'*

Terug in Amsterdam creëerden zij samen baanbrekende producties: zij waren de eersten die per computer, met Paintbox software, hun foto's manipuleerden. Daarmee konden zij in de studio gefotografeerde modellen in de gewenste ideale achtergrond monteren, zonder op lokatie te hoeven schieten.

Met hun eigenzinnig elegante foto's durfden zij lijnrecht in te gaan tegen de grungemode van die jaren. Dat werd door de artdirectors van de trendy modebladen zo gewaardeerd dat het paar in 1995 het lef had om hun activiteiten definitief in New York te gaan ontplooien. Zoals Sinatra al zong: *'If you can make it there, you make it anywhere!'*

Voor elke fotoserie bedenken ze samen een verhaal, de achtergrond, de modellen en bemoeien ze zich met de styling, het haar en de make-up. Inez staat achter de camera en richt zich op het model, Vinoodh is haar extra paar ogen, houdt het overzicht, en regelt alles met de rest van het team, meestal dezelfde artdirectors, belichter, kappers en visagisten. 'Wij zijn als het ware een band', legt Vinoodh uit. 'Inez is de zangeres.'

Nu horen zij tot de absolute mode-elite, de topontwepers, stylisten en artdirectors die elkaar beïnvloeden en het modebeeld voor de wereld bepalen.

Ze fotograferen alleen mode die hen aanspreekt. Inez gaf eens een rake visie op het principe van de modefoto: *'Iemand vastleggen zoals een ander graag wil zijn. De lezer wil de vrouw op de foto zijn, daarom koopt ze die jurk. Zo eenvoudig werkt het.'*

De karakterstieke intensiteit en gelaagdheid van hun modebeelden is mede te danken aan het feit dat ze ook vrije kunst maken. Dat vrije werk is emotioneler en extremer. Veel critici vinden het vreemd dat zij zowel in de kunst als in het commerciële modecircuit opereren. Voor Inez en Vinoodh versterkt het een het ander: beide disciplines stellen hen in staat steeds verder te gaan. De modewereld vinden zij eerlijk. *'Want daar weet je duidelijk dat het om geld gaat. Je wordt betaald voor je werk, je doet 't zo goed als je kunt binnen de grenzen van het merk. Maar in de kunstwereld gaat 't even goed om geld, alleen zegt niemand dat zo duidelijk.'*

In de portretten die zij schieten van sterren als Clint Eastwood, Penelope Cruz, Meryl Streep, Bono en Tom Cruise opereren ze op het raakvalk van de kunst en de mode. Dat werk kan het publiek even goed in de Vogue bewonderen als aan de muren van een galerie of museum.

Vanaf 25 juni is er een grote overzichtstentoonstelling van Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin in het FOAM te Amsterdam. En ook daarmee zullen zij het publiek modebewuster maken!

De jury is derhalve van mening dat Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin van zeer grote betekenis zijn voor de mode in Nederland. Omdat zij door de unieke symbiose van creatief duo, van commerciële modefotografie en vrije kunst, de wereldtop in hun vak hebben bereikt. Wij zijn trots op Inez en Vinoodh als nieuwe Grand Seigneurs.

Amsterdam, 17 juni 2010

Namens de jury, Louki Boin

